

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0184
(mr. J. Wortel, voorzitter, mr. M.E.J. Bracco Gartner, W.J.J. Ong, leden en
mr. D.P. van Strien, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 30 juli 2019
Ingediend door : De consument
Tegen : DeGiro B.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Aard uitspraak : Niet-bindend advies
Uitkomst : Vordering afgewezen

Samenvatting

Overboeken vreemde valuta. Herkomst vermogen. De vorderingen strekken er in hoofdzaak toe dat DeGiro onverwijld zal overgaan tot overboeking van het vermogen van de consument. DeGiro heeft nadrukkelijk bevestigd dat zij een opdracht van de consument tot overboeking van (de waarde van) de portefeuille zal uitvoeren zodra zij van de ontvangende bank de bevestiging krijgt dat de overboeking zal worden geaccepteerd. In zoverre is er geen aanleiding de vorderingen toe te wijzen. De Commissie gaat ervan uit dat in de bereidverklaring besloten ligt dat DeGiro na het opzeggen van de overeenkomst met de consument voor het uitvoeren van de opdracht tot overboeking niet langer de eis stelt dat de consument gegevens verstrekt omtrent de herkomst van zijn vermogen. Ook gaat de Commissie ervan uit dat zij de voor overboeking noodzakelijke administratieve gegevens zal verschaffen en de consument behulpzaam zal zijn bij het achterhalen van die gegevens.

I. De procedure

- I.1 De Commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van DeGiro; 4) de repliek van de consument; 5) de aanvulling daarop van 17 en 20 juni 2020; 6) de dupliek van DeGiro en 7) de reactie van de consument op deze dupliek.
- I.2 De Commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- I.3 De consument en DeGiro hebben gekozen voor een bindend advies. Deze uitspraak is echter niet-bindend. Dit wordt uitgelegd onder de nummers 3.1 tot en met 3.3.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft in 2015 een beleggersrekening bij DeGiro geopend. Op deze rekening belegt hij op basis van een execution only relatie. De overeenkomst tussen de consument en DeGiro bestaat onder meer uit: het Kundenvertrag (de Cliëntovereenkomst) en de Allgemeine Geschäftsbedingungen (de Voorwaarden).
- 2.2 DeGiro heeft de consument geïnformeerd dat hij cashposities op grond van artikel 6.5 van de Voorwaarden in een geldmarktfonds moet aanhouden. Op enig moment heeft de consument een groot deel van zijn eurofonds omgezet in een dollarfonds, het Morgan Stanley Liquidity Fund LU0904783114 (het Dollarfonds).
- 2.3 In oktober 2018 wilde de consument met US Dollars investeren in Russische en Wit-Russische obligaties. DeGiro heeft hem geïnformeerd dat dit via DeGiro niet mogelijk is. De consument heeft DeGiro daarom verzocht het Dollarfonds over te boeken naar zijn rekening bij DekaBank. DeGiro heeft hem geïnformeerd dat dit niet mogelijk is en dat de consument alleen de corresponderende waarde in euro's kan overmaken.
- 2.4 Bij e-mail van 31 december 2018 heeft DeGiro de consument bericht dat zij de dollarwaarde van het Dollarfonds (toch) kon overboeken. Omdat DeGiro op grond van artikel 6.2 van de Voorwaarden alleen gelden overboekt naar een bankrekening waarvan zij eerder gelden heeft ontvangen, heeft de consument een rekening geopend bij DekaBank en vanaf die rekening een bedrag aan DeGiro overgemaakt. Op 20 februari 2019 heeft DeGiro de consument alsnog bericht dat de overboeking niet kon worden uitgevoerd.
- 2.5 DeGiro heeft in november 2019 de consument verzocht opgave te doen van de herkomst van zijn vermogen (*source of wealth*) via een online formulier. De consument heeft dit formulier niet gecompleteerd. Als gevolg daarvan is op een gegeven moment zijn portefeuille geblokkeerd.
- 2.6 DeGiro heeft de overeenkomst met de consument bij brief van 11 maart 2020 met ingang van 11 april 2020 opgezegd en daarvoor als reden genoemd dat hij de gevraagde informatie over de herkomst van zijn vermogen niet heeft opgegeven. De consument heeft DeGiro daarop verzocht zijn portefeuille over te boeken naar zijn bankrekening bij Consorsbank in Duitsland. DeGiro heeft de consument verzocht voor deze opdracht tot overboeking een formulier van Consorsbank te gebruiken.

De klacht en vordering

- 2.7 De consument klaagt erover dat DeGiro het verzoek tot overboeking van de participaties in het Dollarfonds en vervolgens het verzoek om het met de waarde van het fonds corresponderende bedrag in US Dollars over te maken naar DekaBank niet heeft uitgevoerd. DeGiro heeft per e-mail van 31 december 2018 toegezegd het met de waarde van het Dollarfonds corresponderende bedrag in US Dollars over te maken, maar is die toezegging niet nagekomen, aldus de consument.
- 2.8 De consument maakt er voorts bezwaar tegen dat DeGiro van hem verlangt dat hij de herkomst van zijn vermogen opgeeft en tegen de wijze waarop DeGiro deze informatie van hem wil ontvangen. De consument betwist dat DeGiro op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (de Wwft) het recht heeft om 5 jaren na het openen van een rekening deze informatie nog op te vragen. Bovendien heeft DeGiro destijds de gehele portefeuille van een bank in Luxemburg ontvangen, en daaruit blijkt reeds dat het vermogen geen verdachte herkomst heeft.
- Zelfs als DeGiro de informatie mag opvragen, dan mag zij niet van de consument verlangen dit op de door haar voorgeschreven wijze aan te leveren. DeGiro wil dat de consument een online formulier gebruikt. Het is voor de consument niet mogelijk door middel van dit formulier toe te lichten hoe hij zijn vermogen gedurende een periode van meer dan 55 jaren heeft opgebouwd. De consument wijst onder meer op de verplichting de oorsprong van zijn vermogen in stappen van € 1.000,- op te geven, onderbouwd met bewijsstukken. DeGiro heeft de suggesties van de consument om de vereiste informatie op een andere wijze aan te leveren, van de hand gewezen. DeGiro handelt onrechtmatig door de toegang tot de portefeuille te blokkeren zolang de consument de informatie niet verstrekt. Dat is in strijd met de overeenkomst, aldus de consument.
- 2.9 Ook stelt de consument dat DeGiro als gevolg van het beëindigen van de relatie verplicht is zijn portefeuille vrij te geven en over te boeken naar de door de consument aangewezen rekening bij Consorsbank. DeGiro weigert dit te doen zo lang de consument geen overboekingsformulier van Consorsbank aan DeGiro heeft doen toekomen. Dit is in strijd met de tussen DeGiro en de consument gemaakte afspraken. Bovendien is het voor de consument niet mogelijk dit formulier te gebruiken, omdat de consument dit formulier alleen kan downloaden als hij de bankcode van de overboekende Bank invult. Deze bankcode is de consument onbekend.
- 2.10 De consument vordert vergoeding van de schade die hij stelt te hebben geleden omdat hij de door hem gewenste obligaties niet heeft kunnen aankopen.

- 2.11 De consument vordert daarnaast dat de Geschillencommissie zich uitspreekt over de vraag of:
- (1) DeGiro toerekenbaar tekortschiet onder de met de consument gesloten overeenkomst door hem te verplichten de gevraagde informatie over de herkomst van zijn vermogen te verstrekken, zonder dat hiervoor een goede grond aanwezig is;
 - (2) DeGiro het nakomen van haar toezegging van 31 december 2018 tot overmaken van de US Dollarwaarde van het Dollarfonds afhankelijk mag stellen van de ontvangst van gegevens over de herkomst van zijn vermogen;
 - (3) DeGiro de consument de toegang tot zijn rekening mag blokkeren tot de gevraagde informatie is verstrekt, en/of
 - (4) DeGiro toerekenbaar tekortschiet door geen gehoor te geven aan het verzoek de participaties in het Dollarfonds of het met de waarde van dit fonds corresponderende bedrag in US Dollars naar Consorsbank over te maken.

- 2.12 Het in de voorgaande overweging samengevatte deel van hetgeen de consument vordert komt erop neer dat de Commissie zal bepalen dat DeGiro gehouden is de portefeuille van de consument (inclusief de participaties in het Dollarfonds, althans de waarde van die participatie in US Dollars), onverwijld over te maken naar de rekening van de consument bij Consorsbank.

Het verweer

- 2.13 Het verweer van DeGiro houdt in dat de op 31 december 2018 gedane toezegging aan de consument nog geldt, en DeGiro bereid is de met de participaties in het Dollarfonds corresponderende waarde in US dollars naar de door de consument aangewezen bank over te boeken.
- 2.14 Bij dupliek heeft DeGiro uiteengezet dat zij de klantrelatie met de consument met ingang van 11 april 2020 heeft opgezegd nadat hij verschillende keren heeft geweigerd de gevraagde informatie over de herkomst van zijn vermogen aan DeGiro te verstrekken, hoewel DeGiro hem hiervoor ruim de tijd heeft gegund. De consument heeft verzocht zijn portefeuille over te boeken naar Consorsbank. DeGiro is bereid dit te doen, maar zij wil hiervoor wel een verzoek vanuit Consorsbank ontvangen. Tot op heden heeft DeGiro het benodigde formulier met verzoek van Consorsbank nog niet ontvangen. DeGiro heeft de consument uitgelegd dat dit formulier vereist is om de overboeking binnen de keten van bewaarinstellingen te bewerkstelligen. Een opdracht per e-mail is hiervoor onvoldoende. Het formulier is beschikbaar op de website van Consorsbank. Zodra DeGiro het ingevulde formulier heeft ontvangen, zal zij de portefeuille overboeken.
- 2.15 Op hetgeen DeGiro voorts heeft aangevoerd, zal de Commissie daarop voor zover nodig bij de beoordeling van de klacht ingaan.

3. De beoordeling

Toepasselijkheid Rome I-Verordening

- 3.1 Voordat zij inhoudelijk op de klacht ingaat, zal de Commissie eerst onderzoeken volgens welk recht de klacht moet worden beoordeeld en of zij in deze zaak uitspraak kan doen in de vorm van een bindend of een niet-bindend advies.
- 3.2 De Commissie constateert dat op grond van artikel 17.4 van de door DeGiro gehanteerde Voorwaarden de overeenkomst tussen partijen werd beheerst door Nederlands recht voor zover dit recht niet afwijkt van dwingendrechtelijke regels van de woonplaats van de consument. Omdat de consument niet in Nederland, maar in Portugal woonplaats heeft, is de Rome I-verordening (Verordening (EG) nr. 593/2008) van belang. Artikel 6 lid 2 van deze verordening bepaalt dat de overeenkomst wordt beheerst door het recht van de woonplaats van een consument – in dit geval Portugees recht – voor zover dat recht hem meer bescherming biedt. De verordening heeft rechtstreekse werking en is van dwingend recht, zodat daarvan niet in het nadeel van een consument mag worden afgeweken.
- 3.3 Op grond van artikel 43.2 van het reglement beoordeelt de Commissie klachten naar Nederlands recht. De Commissie kan niet vaststellen of de genoemde mogelijkheid zich hier voordoet dat het recht van de woonplaats van de consument – Portugees recht – hem meer bescherming biedt. Dit betekent dat de consument de mogelijkheid moet behouden zijn klacht in volle omvang aan de gewone rechter voor te leggen. De Commissie doet daarom uitspraak in de vorm van een niet-bindend advies.

Toezegging DeGiro

- 3.4 Zoals de vorderingen van de consument bij repliek zijn toegelicht, strekken zij er in hoofdzaak toe dat DeGiro onverwijld zal overgaan tot overboeking van het onder DeGiro rustende vermogen van de consument. DeGiro heeft in deze procedure nadrukkelijk bevestigd dat zij een opdracht van de consument tot overboeking van (de waarde van) de portefeuille zal uitvoeren zodra zij van de ontvangende bank (Consorsbank) de bevestiging krijgt dat de overboeking zal worden geaccepteerd. In zoverre is er geen aanleiding de vorderingen toe te wijzen. De Commissie gaat er daarbij van uit dat in deze bereidverklaring besloten ligt dat DeGiro na het opzeggen van de overeenkomst met de consument voor het uitvoeren van de opdracht tot overboeking niet langer de eis stelt dat de consument gegevens verstrekt omtrent de herkomst van zijn vermogen. Daarnaast gaat de Commissie ervan uit dat DeGiro de voor overboeking noodzakelijke administratieve gegevens zal verschaffen en hem behulpzaam zal zijn bij het achterhalen van die gegevens.

Belang bij de overige vorderingen

- 3.5 Voor zover de vorderingen van de consument ertoe strekken dat DeGiro hem schade vergoedt die is ontstaan doordat het uitblijven van (tijdige) overboeking vanuit het Dollarfonds de aankoop van obligaties heeft verhinderd, kunnen zij niet worden toegewezen omdat de consument deze schade niet concreet heeft gesteld en aannemelijk gemaakt.
- 3.6 Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de Commissie in het midden kan laten of DeGiro jegens de consument is tekortgeschoten door de uitvoering van diens opdrachten afhankelijk te stellen van het verstrekken van gegevens inzake de herkomst van diens vermogen. Ook overigens heeft de consument bij zijn vorderingen geen belang, zodat zij moeten worden afgewezen.

4. De beslissing

De Commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak, zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de Geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.